

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA

Član 1.

U Zakonu o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 i 47/13), član 48. briše se.

Član 2.

Član 50i menja se i glasi:

„Član 50i

Pravo na poreski podsticaj kod ulaganja iz člana 50a ovog zakona, ne ostvaruje se za nabavku opreme već korišćene u Republici.

Poreski podsticaj iz stava 1. ovog člana ne može se preneti na drugo pravno lice, koje nije steklo pravo na korišćenje tog podsticaja u smislu ovog zakona, ni u slučaju kada drugo pravno lice učestvuje u statusnoj promeni sa obveznikom koji koristi navedeni poreski podsticaj.

Pravo na poreski podsticaj iz stava 1. ovog člana ne ostvaruje se za osnovna sredstva, i to za: vazduhoplove i plovne objekte koji se ne koriste za obavljanje delatnosti; putničke automobile, osim automobila za taksi prevoz, rent-a-car, obuku vozača i specijalnih putničkih automobila sa ugrađenim uređajima za bolesnike; nameštaj, osim nameštaja za opremanje hotela, motela, restorana, omladinskih, dečijih i radničkih odmarališta; tepihe; umetnička dela likovne i primenjene umetnosti i ukrasne predmete za uređenje prostora; mobilne telefone; klima uređaje; opremu za video nadzor; oglasna sredstva, kao i alat i inventar sa kalkulativnim otpisom.”

Član 3.

Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj iz člana 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02-dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 i 47/13) i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan tim zakonom.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se od 1. januara 2014. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, između ostalog, uređuje i obezbeđuje poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se postižu donošenjem Zakona*

Razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su u potrebi stvaranja uslova za povećanje priliva i naplate javnih prihoda po osnovu poreza na dobit pravnih lica. Imajući u vidu da je Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 119/12 i 47/13 – u daljem tekstu: Zakon o porezu na dobit) propisano nekoliko poreskih podsticaja (čijom primenom se umanjuje iznos obračunatog poreza na dobit, a samim tim i prihod budžeta po osnovu ovog poreskog oblika), ovim zakonom se predlaže ukidanje poreskog podsticaja iz člana 48. Zakona o porezu na dobit. Naime, pravo na ovaj poreski podsticaj obveznici stiču (u vidu poreskog kredita) po osnovu ulaganja izvršenih u osnovna sredstva i ulaganja izvršenih u razvoj kao nematerijalnu imovinu, što im omogućava da umanje svoju poresku obavezu za poreski period u kojem su ulaganja izvršena, pri čemu neiskorišćeni deo poreskog kredita mogu koristiti za umanjenje budućih poreskih obaveza i to u narednih deset godina.

Pored toga, kako su brojne studije pokazale da, pri niskoj poreskoj stopi, poreske olakšice ne predstavljaju efikasan mehanizam podsticanja investicija, odnosno ne utiču odlučujuće na odluku za ili protiv ulaganja, procenjuje se da ukidanje navedenog poreskog podsticaja neće imati značajan uticaj na opredeljenje za investiranje.

- *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše bez donošenja Zakona*

Imajući u vidu da je reč o elementima sistema i politike javnih prihoda koji se, saglasno odredbama Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10 i 62/13), uvode zakonom, to znači da se izmene i dopune tih elemenata mogu vršiti samo zakonom. Prema tome, kako se materija koja se uređuje ovim zakonom odnosi na oporezivanje dobiti pravnih lica i spada u zakonodavnu regulativu, nije razmatrano, niti je bilo osnova za razmatranje njenog uređenja drugim zakonom ili podzakonskim aktom.

- *Zašto je donošenje Zakona najbolje rešenje datog problema*

S obzirom da se radi o zakonskoj materiji, određena postojeća zakonska rešenja jedino je i moguće menjati i dopunjavati donošenjem zakona, tj. izmenama i dopunama zakona.

Uređivanjem poreskopravne materije zakonom, daje se doprinos pravnoj sigurnosti i obezbeđuje dostupnost javnosti u pogledu vođenja poreske politike, s obzirom da se zakon kao opšti pravni akt objavljuje i stvara jednaka prava i obaveze za sve subjekte koji se nađu u istoj poreskopravnoj situaciji.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predlaže se brisanje poreskog podsticaja iz člana 48. Zakona o porezu na dobit, iz razloga povećanja budžetskih sredstava.

Uz član 2.

Vrši se potrebno usaglašavanje člana 50i Zakona o porezu na dobit sa predloženim izmenama u članu 1. ovog zakona.

Uz član 3.

Predlaže se da obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj iz člana 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 43/03, 84/04, 18/10, 119/12 i 47/13), i s tim u vezi iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka i na način propisan tim zakonom.

Uz član 4.

Predlaže se da zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” a da se odredbe ovog zakona primenjuju od 1. januara 2014. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12 – prečišćen tekst), imajući u vidu da je neophodno obezbediti nesmetan rad organa i organizacija čije se funkcionisanje finansira iz budžeta Republike Srbije u budućem periodu.

VI. STUPANJE ZAKONA NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA

Ustavni osnov za stupanje na snagu Zakona ranije od osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, sadržan je u članu 196. stav 4. Ustava Republike Srbije.

Potrebno je da Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” jer postoje naročito opravdani razlozi fiskalne prirode koji se ogledaju u ostvarivanju ciljeva fiskalne konsolidacije Republike Srbije.

VII. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Obim poreskog rashoda koji se predloženim rešenjem ukida u 2012. godini je iznosio 23,8 milijardi dinara.

Prvi prihodni efekti predloženog ukidanja poreske olakšice mogu se očekivati u 2015. godini, budući da na prihod od poreza na dobit u 2014. godini predložena izmena neće imati uticaj. Kako je primena ovog zakona predviđena od 1. januara 2014. godine, znači da će imati uticaja na visinu akontacije poreza na dobit koja se plaća u 2015. godini. Značajniji prihodni efekti predloženog rešenja mogu se

očekivati u srednjem roku jer je, u skladu sa načelom odsustva retroaktivnosti, predviđeno da svi obveznici koji su otpočeli korišćenje ove poreske olakšice imaju pravo da je koriste u skladu sa odredbama zakona koje su važile u momentu sticanja tog prava. S tim u vezi, očekuje se da će u 2015. godini efekti predmetnog rešenja iznositi 8,5 milijardi dinara.

1) Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu?

Predloženo rešenje neće imati uticaja na obveznike koji su otpočeli korišćenje olakšice koja se ukida, budući da će ovo pravo moći da iskoriste u skladu sa odredbama zakona koje su važile u momentu sticanja tog prava.

Predloženo rešenje uticaće na obveznike poreza na dobit pravnih lica koji otpočinju investiranje u osnovna sredstva u 2014. godini i narednim godinama, budući da neće imati pravo na umanjenje poreske obaveze po tom osnovu.

2) Kakve troškove će primena Zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

Primena zakona ne stvara dodatne troškove ni građanima ni privredi.

3) Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Primena ovog zakona neće stvoriti troškove.

4) Da li se Zakonom podržava stvaranje privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca?

Predloženo ukidanje poreskog podsticaja ne bi trebalo značajnije da utiče na odluku o stvaranju privrednih subjekata na tržištu, a samim tim i na tržišnu konkureniju, imajući u vidu da postojanje poreskih olakšica nije od presudnog značaja za osnivanje novih privrednih subjekata.

5) Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?

U postupku pripreme ovaj zakon dostavljen je nadležnim organima sa čijim delokrugom rada su povezana predložena rešenja.

6) Koje će se mere tokom primene Zakona preuzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?

Ministarstvo finansija je nadležno za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike Srbije, kao i za davanje mišljenja u vezi njegove primene.

Posebno ističemo, da će se periodičnim publikovanjem Biltena službenih objašnjenja i stručnih mišljenja za primenu finansijskih propisa, kao i na drugi pogodan način, dodatno obezbediti transparentnost, informisanost i dostupnost informacijama, kako bi se i na ovaj način doprinelo ostvarivanju ciljeva postavljenih donošenjem zakona.